

VILDSVINEN

invaderar

BERLIN

NATTJAKT I CENTRUM HÅLLER TILLBAKA STAMMEN

I Berlin bor inte bara 3,5 miljoner människor. Sedan några år har den tyska huvudstaden även invaderats av vildsvin. Tusentals av dem skjuts varje år i metropolen, varav en stor del inne i själva centrum av staden!

TEXT OCH FOTO: THOMAS B ANDERSSON

✿ Skymningen sänker sig sakta över Berlins klassiska shoppinggata Kurfürstendamm.

Jag står och tittar ut över trafiken som lugnt flyter fram mellan lönnalléerna. Och känner ett starkt tvivel stiga upp inombords. Kan det verkligen finnas vilda vildsvin så här mitt inne i en av Europas största städer?

– Jodå, svarar Derk Ehlert som ansvarar för vilt- och jaktfrågor inom Berlins stadsförvaltning. Vi har observerat vildsvin nästan överallt i stan, även på så centrala platser som här på Kurfürstendamm och vid Alexanderplatz.

Derk har lovat att ta mig med på en runda till olika platser där man regelbundet observerar vildsvin. Exakt hur många av dem det finns i staden är svårt att veta. Men de kan mycket väl vara uppemot 10 000, enligt en uppskattning från tyska jägarförbundet (Deutscher Jagdschutzverband).

– Den största flocken som setts här innehöll 92 djur, berättar Derk Ehlert när vi rattar iväg mot ett av Berlins många parkområden. Flockarna är mycket rörliga och kan utan vidare förflytta sig en mil på ett dygn i sin jakt efter mat.

FÖR BARA 15 ÅR SEDAN var situationen helt annorlunda. Då räknades stammen i denna till ytan mycket stora stad snarare i hundratal än i tusental. Berlin breder ut sig över 89 200 hektar – mer än dubbelt så stor yta som tätorten Stockholm.

Derk Ehlert förklarar:

– Vildsvinen har ökat dramatiskt i hela Tyskland de senaste åren och när det blir trångt om livsmiljöer är det naturligt att unga djur söker sig till nya områden. In i städer och andra tätorter till exempel.

Till saken hör även att Berlin i sig är en överraskande grön stad. Och därmed inte alls så tokig som vildsvinsbiotop.

Drygt en tredjedel av stadens yta består av parker, trädgårdar, rekreationsskogar som producerar ek- och bokollon samt vattendrag och sjöar. Gröna korridorer förbinder sedan gam-

Kurfürstendamm är en boulevard som löper in mot Berlins mest centrala delar.

Det är skymning och ännu tätt med bilar. När det blivit lugnare framåt småtimmarna kan vildsvin mycket väl visa sig här!

”EN SUGGA DYKER UPP PÅ PARKERINGSPLATSEN VID EN AV BERLINS MÅNGA PARKER. DJUREN ÄR NUMERA SÅ ETABLERADE I STORSTADEN ATT MAN TALAR OM SÄRSKILDA STADSVILDSVIN”

Derk Ehlert, Berlins stadsförvaltning, lyssnar efter vildsvin på kullen Teufelsberg.

Ibland fattar en vildsvinflock tycke för en lekplats. Då måste hela flocken tas bort.

malt innerstaden med omgivande landsbygd. Den landremsa där gamla Berlinmuren sträckte sig fram och gamla industritomter utnyttjas också av vildsvinen.

– Lägg sedan till att många berlinare utfodrar vildsvinen, säger Derk Ehlert. Trots att det är strikt förbjudet och kan ge upp till 5 000 euro i böter.

– Sådant hjälper ju också till att få djuren att trivas och föröka sig. Ytterligare en faktor är att stadsmiljön nog faktiskt också uppfattas som ganska lugn och säker av vildsvinen. Här störs de ju till exempel aldrig av stora drevjakter med hundar.

VI KÖR IN I ETT SKOGSOMRÅDE med imponerande ekar och tar oss upp till Berlins högsta platå som heter Teufelsberg (Djävulsberget). Utsikten är härlig. Stans berömda tv-torn avtecknar sig ett stycke bort och man får verkligen känsla av hur stor stan i verkligheten är.

Höjden Teufelsberg har en intressant historia; den byggdes upp efter andra världskriget av resterna från alla hus som bombades av de allierade. Enligt uppgift ska ruinerna efter så där 400 000 hus ligga här under våra fötter.

Derk Ehlert kör sin bil sakta och försiktigt så att vi hinner spana av alla buskage och skogspartier. Vi besöker några parkeringsplatser som ligger öde i mörkret. Men det är tydligtvis inte vår kväll för några vildsvin visar sig inte. Däremot ett par av Berlins talrika rävar. De är helt oskygga och går utan minsta tvekan fram till det nedvevade bilfönstret. Ett tydligt bevis för att de regelbundet får mat av människor.

Vi fortsätter vår tur och Derk Ehlert berättar:

– Det inträffar 300-400 trafikolyckor varje år i Berlin där

vildsvin är inblandade. Ungefär 50 av dessa är av det allvarliga slaget men ingen människa har hittills omkommit i en kollision med vildsvin så vitt jag vet. Bara fem procent av de vildsvin vi skjuter i stan har spår efter skador från bilkollisioner.

– Förutom trafikolyckorna så händer det vid 20-30 tillfällen varje år att människor kommer till skada vid möten med vildsvin. I 90 procent av de fallen är en hund inblandad. Vanligast är att en lös hund har angripit ett vildsvin och att matte eller husse sedan försökt gå emellan för att hindra grisen från att skada hunden.

Han tillägger att grisarna delar in berlinarna i två läger: de som vill ha bort vildsvinen helt och hållet och de som vill att djuren ska få leva helt i fred. Skador i trädgårdar, kyrkogårdar och idrottsanläggningar väcker förstås starka känslor. Och kostar ibland stora pengar; när en fotbollsplan bökades upp gick det på 40 000 euro att återställa den (365 000 kr).

DERK EHLERT ÄR EN VÄNLIG och tillmötesgående man som gärna hjälper till med all möjlig information om metropolens intressanta djurliv. Men när jag ber att få träffa någon av stadsjägarna tar det alldeles stopp. Och det hjälper inte att jag tar upp ämnet flera gånger.

Han säger att ingen vill ställa upp på en intervju eller skylta med sitt ansikte på bild. Och skälet är enkelt: Precis som överallt i Europa finns det mer eller mindre militanta jaktmotståndare i Berlin.

De kanske inte är så många. Men det blir lätt otrevligt när de kör igång. Ingen av stadens jägare vill i onödan utsätta sig själv och sin familj för deras glåpord eller aktioner.

Så jagar man mitt i Berlin

STORA KRAV STÄLLS på dem som har hand om avskjutningen av vildsvin i en mångmiljonstad som Berlin. Staden har 40 stadsjägare som sköter uppgiften på fritiden – många av dem är poliser eller veterinärer på sin ordinarie arbetstid.

– Jägarna får inget betalt för sina insatser, förklarar Derk Ehlert på Berlins stadsförvaltning. Det som motiverar dem är framförallt att de gör en samhällsinsats och att de får behålla köttet.

Mellan 2 500 och 3 000 vildsvin skjuts i Berlins stadsområde varje år, varav 25 procent i de mer centrala delarna.

Derk tillägger att jägarna själva bär fullt ansvar för att avskjutningen sker på ett säkert och bra sätt. Stadsförvaltningen utfärdar bara skjutstillståndet och ordnar med avspärrningar i de fall som det är nödvändigt.

Mesta delen av avskjutningen äger rum nattetid. Förutom gott omdöme och skjutkompetens måste stadsjägaren även känna till vildsvinets biologi, vad som händer om till exempel en ledarsugga skjuts bort.

– Rätt djur måste fällas så att inte problemen förvärras, säger Derk Ehlert. Skjuts ledarsuggan i en grupp kommer de yngre suggorna i brunst tidigare samtidigt som gruppen skingras. Det kan leda till att vi bara flyttar skadorna till nya ställen och får ännu fler vildsvin.

Målet för vildsvinsförvaltningen i Berlin är att 80 procent av de djur som skjuts ska vara två år eller yngre. Detta eftersom vildsvin under två år står för 80 procent av föryngringen. I praktiken har det dock visat sig svårt att höja denna andel över 60-70 procent.

– Våra jägare är mycket påpassade och skjuter helst inte de randiga smågrisarna, säger Derk Ehlert. Att bli kallad för barnamördare och liknande av passerande stadsbor är aldrig kul. Dessutom är det sämre lönsamhet i att sälja smågrisar eftersom det blir så lite kött kvar efter slakten.

Han tror inte att Berlins vildsvinsstam kan skjutas ned till de låga nivåer som gällde för 10-15 år sedan. Vad det handlar om i dagsläget är att försöka hålla populationen på en acceptabel nivå.

Checkpoint Charlie – numera helt öppet för passage mellan gamla Öst- och Västberlin.

